

AKTIVITETER FRA FAFO

26. september 2012: Konferanse på Fafo om inkludering av romfolk Konferansen arrangeres i et samarbeid mellom EU-landenes ambassader, EU-delegasjonen i Norge og Fafo. Med utgangspunkt i "2011 EU Framework for national Roma

integration strategies" vil det bli innledninger og debatt med eksperter, politikere og deltakere fra inn- og utland. Konferanseprogram vil bli annonsert, og påmeldingen starter, 6. september. Kontaktpersoner på Fafo: [Line Eldring](#) og [Guri Tyldum](#)

Nytt bokkapittel: Migrant workers and wage-setting institutions. Fafo-forsker Line Eldring har sammen med Thorsten Schulten, forsker ved Wirtschafts- und Sozialwissenschaftliches Institut (WSI), Hans Böckler Stiftung, skrevet artikkelen «Migrant workers and wage-setting institutions: Experiences from Germany, Norway, Switzerland and the United Kingdom». Forskerne har analysert arbeidsinnvandreres lønnsforhold og minstelønsreguleringene i fire land, og drøfter om eksisterende ordninger gir arbeidsinnvandrere tilstrekkelig beskyttelse. Artikkelen er publisert i boka Galgóczi, B., Leschke, J. & Watt, A. (ed.), *EU Labour Migration in troubled times*, Ashgate. (Fafo Østforum, 23.08.12) [Les mer om artikkelen og boka](#)

Workshop om arbeidsmigrasjon på Nordisk sosiologkongress. Fafo-forskerne Rolf Andersen, Mona Bråten, Anne Mette Ødegård, Jon Horgen Friberg, Line Eldring og Guri Tyldum er medforfattere/forfatter på tre papers som blir presentert på workshop om arbeidsmigrasjon på 26th Conference of the Nordic Sociological Association 15-18 August 2012, University of Iceland, Reykjavik. [Nordisk Sosiologforbund](#) arrangerer Nordisk sosiologkongress annet hvert år, og årets kongress har tittelen [Trust and Social Change](#). (Fafo Østforum, 16.08.12) Papers:

- Andersen, R., Bråten, M. & Ødegård, A.M.: *Migrant labour and HES in the Norwegian construction industry*
- Friberg, J.H., Arnholtz, J., Hansen, N.W., Eldring, L. & Thorarins, F.: *Varieties of social dumping - A comparative study of wages and working conditions among recent Polish migrants in Oslo, Copenhagen and Reykjavik*
- Tyldum, G.: *Unpacking the concept of labour migration. Understanding Western Ukrainian migration as practice.*

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING

[Temaside om allmenngjøring](#)**Sommerdebatt om sosial jumping:**

"Sluttreplikk". - Vi tar til etterretning at Civita (DN 21. august) mener polske arbeidsinnvandrere opplevde «sosial jumping» etter ankomst i Norge 2005-2009, selv om de - fra et betydelig lavere

utgangspunkt - hadde svakere inntektsvekst enn sammenliknbare nordmenn, skriver Fafo-forskerne Jon Erik Dølvik (bildet) og Jon Horgen Friberg, i et innlegg de kaller "Sluttreplikk" i Dagens Næringsliv 23. august. (Fafo Østforum, 23.08.12) [Les mer om bakgrunn for debatten, og link til debattinnleggene](#)

Nasjonal konferanse om treparts samarbeid og sosial dumping.

Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm inviterer til åpen nasjonal konferanse 21. september hvor fortsatt innsats mot sosial dumping blir satt på

dagsorden, med særlig vinkling på trepartssamarbeid og allmenngjøring av tariffavtaler. Konferansen avholdes i Oslo fredag 21. september, fra kl. 09.00 – 15.30. Konferansen vil bli streamet. Program og lenke til skjema for påmelding vil bli lagt ut om kort tid. (Arbeidsdepartementet, 17.08.12) [Les mer](#)

Postpiloter fra Luxembourg - statlig sosial dumping?

Posten setter bort all flyfrakt i Norge til et svensk selskap i Luxembourg med base i Amsterdam og piloter som jobber i Norge. – Dette er en form for sosial dumping. Og det er spesielt alvorlig når det er offentlige kontrakter, sier leder i Norsk Flygerforbund, Aleksander Wasland. (Dagens Næringsliv, 23.08.12) [Les mer](#)

Hotell, restaurant og renhold får nå regionale verneombud.

Den regionale verneombudsordningen i hotell, restaurant og renhold trer i kraft denne høsten. Ordningen er et av myndighetenes tiltak mot sosial dumping. – Målet er å heve arbeidsmiljøstandarden i virksomheter med dårlige arbeidsmiljøforhold, særlig i små- og mellomstore bedrifter, og på denne måten forebygge sosial dumping, sier direktør i Arbeidstilsynet, Ingrid Finboe Svendsen. (NHO Service, 23.08.12) [Les mer](#)

Nå skal useriøse renholdere tas. Arbeidstilsynet vil ulovlige renholdsarbeid til livs. Fra 1. september skal alle renholdsbedrifter registreres og godkjennes hos Arbeidstilsynet. Hovedhensikten er å hindre dårlige kår for renholdere, og å hindre sosial dumping. (Østkantavisa, 16.08.12) [Les mer](#)

Ga investor 200.000 i bygge-bot på grunn av ulovlige boforhold for innleide litauere. Investor og utbygger Eigil Stray Spetalen leide inn litauiske håndverkere gjennom selskapet Norlitalda UAB. Arbeidstilsynets tilsyn i fjor førte til politianmeldelse. Nå har investoren fått 200.000 kroner i forelegg for det politiet mener er ulovlige og farlige boforhold. Spetalen selv mener hele saken er sterkt overdrevet. (Agderposten, 17.08.12) [Les mer](#)
Se også: [Eigil Stray Spetalen anmeldes for sosial dumping](#) (Fædrelandsvennen, 18.11.11)
[Spetalen har ikke fått brukstillatelse for byggene der de litauiske arbeiderne bor](#) (Nettavisen, 21.10.11)
[I harnisk etter anklager om slaveleir](#) (NA24, 18.10.11)
[Tilsynsinspektør: - Slaveleir](#) (Agderposten, 15.10.11)

Støstad: - Arbeidslivspolitikken hadde vært helt annerledes med en borgerlig regjering. - Nesten halvparten av arbeidslivsforslagene fra den rødgrønne regjeringa har blitt møtt med borgerlig nei, hevder statssekretær Jan-Erik Støstad i Arbeidsdepartementet. På listen over rødgrønne initiativ som Støstad mener ville bli møtt med borgerlig nei, er både solidaransvar og de to handlingsplanene mot sosial dumping. (LO-Aktuelt, 16.08.12) [Les mer](#) Se også saken til høyre.

Mer dumping med økonomikrise - til tross for en rekke mottiltak. Krisa i Europa kan gi mer sosial dumping i Norge, sier statssekretær Jan-Erik Støstad i Arbeidsdepartementet til Klassekampen. Fafo-forsker Line Eldring mener myndighetenes tiltak mot sosial dumping har virket, men først og fremst i de bransjer hvor det er allmenngjorte tariffavtaler, som i byggebransjen. (Byggmesteren / Klassekampen, 13.08.12) [Les mer](#)

VIKARBYRÅDIREKTIVET

Vikarbyrådirektivet ble innlemmet i EØS-avtalen rett før sommeren. Nedenfor følger kortversjon av saker om Stortingets behandling, regjeringens tilleggspakker og endringer i arbeidsmiljøloven. (Fafo Østforum, 14.08.12)

- Stortinget har vedtatt å samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av vikarbyrådirektivet (direktiv 2008/104/EF). Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet stemte imot forslaget. (Stortinget, 07.06.12) [Les mer](#)
- Med sterke [tilleggspakker](#) nasjonalt omkring vikarbruk og sosial dumping, samt en tilleggsuttalelse fra Norge til EU, fikk fagbevegelsen et plaster på såret (Lofotposten / ANB, 16.07.12) [Les mer](#)
- 13. juli ble det omstridte vikarbyrådirektivet innlemmet i EØS-avtalen og blir dermed en del av norsk lovverk (VG, 13.07.12) [Les mer](#)
- Implementeringen medfører i arbeidsmiljøloven. De fleste endringene trer i kraft 1. januar 2013. (NHO, 09.08.12) [Les mer](#)

Vil bosette arbeidsinnvandrere som langpendler fra hjemlandet. Vest-Finnmark regionråd har fått fire millioner kroner til et prosjekt om bolyst og arbeidsinnvandring. Målet er å få bosatt arbeidsinnvandrere som i dag langpendler til sitt hjemland, hovedsakelig til land i tidligere Øst-Europa. Kommunal- og regionaldepartementets bolystsatsing i distriktene betyr penger til utviklingsprosjekter som skaper attraktive lokalsamfunn. Årets tildeling av prosjektpenger har særlig lagt vekt på integrasjon av utenlandske borgere i arbeidsmarkedet. (Altaposten, 22.08.12) [Les mer](#) Se også: [32 millioner kroner til 19 nye bulystprosjekt](#) (Kommunal- og regionaldepartementet, 27.06.12)

Høring om endringer i utlendingsregelverket om arbeidsinnvandring.

Utlendingsloven av 15. mai 2008 nr 35 og utlendingsforskriften av 15. oktober 2009 nr 1286 trådte i kraft 1. januar

2010. Erfaringene med dette regelverket tilsier enkelte endringer. Arbeidsdepartementet (AD) foreslår en egen bestemmelse om oppholdstillatelse for ansatte i internasjonale selskaper. AD foreslår i tillegg flere forskriftsendringer knyttet til arbeidsinnvandring blant annet når det gjelder spesialistbestemmelsen, tjenesteytere og søknadsprosessen for familier til arbeidsinnvandrere. (AD, 25.06.12) [Les høringsbrevet](#) Se også: [Høringsuttalelse fra Akademikerne](#) (21.08.12)

Flest polakker og litauere innvandret til Norge. Nye tall fra SSB viser innvandringstrender for andre kvartal i år. Innvandringsstrømmen til Norge domineres av østeuropeiske arbeidsinnvandrere. Norge er et av de landene med høyest prosentvis folkevekst i Europa, hovedsakelig på grunn av arbeidsinnvandring fra EU-land. (ABC Nyheter, 16.08.12) [Les mer](#) Se også: [- Årsaka til folkeveksten er det store innvandringsoverskotet frå utlandet](#) (SSB, 16.08.12)

Flere europeiske arbeidsinnvandrere. Antallet europeiske arbeidsinnvandrere i Norge har økt med 26.400 i løpet av ett år, ifølge nye tall fra Skattedirektoratet. Forskningsleder Jon Rogstad ved Fafo betegner økningen på 11 prosent som betydelig og tror tilstrømningen fra europeiske land vil fortsette å øke. (Fædrelandsvennen / NTB, 11.08.12) [Les mer](#)

Innvandring fører til et mer effektivt arbeidsmarked. Innvandrere som nylig har kommet til Norge virker ikke like stedbundet som nordmenn. Dette er positivt for arbeidsmarkedet, mener forskerne Marianne Røed og Pål Schøne ved Institutt for samfunnsforskning (ISF). De har undersøkt hvordan innvandring påvirker det norske arbeidsmarkedet. - Innvandring bidrar til en mer effektiv fordeling av arbeidsressurser mellom fylkene i Norge. Innvandrere som kommer hit er

oppmerksomme på regionale muligheter og flytter ofte til fylker med lovende arbeidsmarked, sier Røed og Schøne. (ISF, 13.07.12) [Les mer](#) Se også: [Innvandring jevner ut arbeidsmarkedet](#) (forskning.no, 31.07.12) Se også artikkelen: Røed, M. og Schøne, P. : [Does immigration increase labour market flexibility?](#), *Labour Economics*, Available online 24 May 2012, doi: 10.1016/j.labeco.2012.05.008.

ANDRE NYHETER

Ap mobiliserer for å unngå et EØS-kritisk vedtak på LO-kongressen i mai. LOs ledelse har foreslått et EØS-vennlig program overfor sine medlemmer. Lenger ned i organisasjonen ulmer misnøyen med EØS-avtalen. — Vi ser økende bekymring for mulighetene til å regulere arbeidsmiljø, sosial dumping og fast ansettelse som den normale tilknytning til arbeidslivet innenfor EØS-avtalen, sier Jan Olav Andersen, EL & IT Forbundet. Han sier EØS-avtalen blir en stor sak under LO-kongressen. (Nasjonen, 23.08.12) [Les mer](#)

Minstekrav til norskkunnskaper for utenlandske ansatte i offentlige virksomheter? - Hvilke krav stiller man til norskkunnskaper hos ansatte i det offentlige, der vedkommende skal gi service og informasjon til norske borgere som henvender seg til kommunale og statlige etater? Spørsmålet fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter (FrP) rettes til fornyings-, administrasjons- og kirke- minister Rigmor Aasrud. Hagesæter viser til at økt arbeidsinnvandring fyller behov i offentlig sektor, men at en del utenlandske ansatte har sviktende kunnskaper i norsk språk. (Stortinget, 21.08.12) [Les mer](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafø Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafø Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafø Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafø, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafø.no